

Războiul gazelor la Telenești

LITIGII O firmă care nu deține nici măcar licență de activitate pune în pericol asigurarea cu gaze a mii de consumatori din raionul Telenești

Ion Preașca

ion.preasca@adevarul.ro

●● Liberalizarea pieței gazelor este promovată ca soluție pentru stimularea concurenței și oferirea de servicii mai bune. În același timp, evoluțiile din ultimii ani arată că în lipsa unor reglementări clare multe dintre companiile ce primesc licență de activitate pe piața gazelor nu oferă servicii de calitate și mai ales nu plătesc pentru gazul primit de la furnizor și distribuit consumatorilor.

DATORII DE DOUĂ MILIOANE DE LEI

E și cazul întreprinderii Gazinstal-04 din Telenești, care pe 18 mai 2007 obține de la Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (ANRE) două licențe - una pentru activitatea de distribuție și alta pentru cea de furnizare a gazelor la tarife reglementate. Compania a construit o rețea de conducte în care ar fi investit circa 20 de milioane de lei, deși alte estimări arată că a fost cheltuită o sumă de câteva ori mai mică - doar 3,5 milioane lei.

Firma a reușit să furnizeze o perioadă scurtă gaze consumatorilor din orașul Telenești și satul Mihașa. Gazul era achiziționat de la Orhei-Gaz SRL în baza unui contract. În scurt timp, Gazinstal-04 a uitat de angajamentul său de a plăti pentru gazele contractate. Astfel, doar în perioada februarie-octombrie 2010, compania a acumulat o datorie de 1,92 milioane de lei față de Orhei-Gaz. Pentru a-și recupera banii, Orhei-Gaz a fost nevoită să înainteze patru cereri în instanța de judecată, totodată cerând și plata unei penalități de 52.568 de lei. Din suma totală de circa două milioane de lei, Orhei-Gaz a reușit să recupereze până în prezent doar 127.000 de lei, deși avea titluri executorii.

După negocieri de lungă durată între cele două companii și la insistența regulatorului, pe 1 noiembrie 2010 a fost semnat un acord prin care Gazinstal-04 transmitea întreprinderii Orhei-gaz „în folosință și

Neplata datoriilor pentru gaze pune în pericol securitatea energetică a Republicii Moldova © FOTO:GAZPROM.RU

în exploatare temporară fără plată pe perioada sistării licențelor de către ANRE, rețelele de gaze”. La rândul ei, compania Orhei-gaz se angaja să restituie rețelele de gaze, în termen de 10 zile de la achitarea integrală a datoriilor și penalităților acumulate de Gazinstal-04 și de la adoptarea deciziei de restabilire a valabilității licențelor de către ANRE.

Pe 2 noiembrie 2010, autoritatea de reglementare a decis suspendarea pentru un termen de șase luni a celor două licențe eliberate firmei Gazinstal-04. Principalul argument invocat de conducerea ANRE a fost necesitatea „asigurării livrării gazelor naturale în mod continuu și fiabil în orașul Telenești”, dar și cererea depusă de compania Gazinstal-04.

Peste jumătate de an, administrația ANRE a adoptat o hotărâre privind reluarea valabilității licențelor acestei firme, chiar dacă nu fusese îndeplinită una dintre condițiile de bază din decizia de suspendare.

Astfel, punctul șase al acesteia prevedea că reluarea valabilității licențelor va fi decisă de ANRE, „după notificarea de către Gazinstal-04 și Orhei-gaz a faptului achitării datoriilor”.

Într-un răspuns pentru „Adevărul”, reprezentanții ANRE spun că prin această decizie instituția „s-a conformat prevederilor legislației și a satisfăcut solicitarea firmei Gazinstal-04 de a fi reluate activitățile licențiate, ținând cont și de rugămintea acesteia de a-i oferi posibilitatea achitării datoriei restante, deoarece bă-

cile au refuzat să acorde credite în condițiile în care licențele sunt suspendate”.

LITIGII PE BANDĂ RULANTĂ

Între timp, instanța a decis să pună sechestru pe conturile firmei Gazinstal-04 la cererea unui alt creditor care încearcă astfel să recupereze de la proprietarii firmei o datorie de 60.000 de euro (circa un milion de lei). Totodată, acest creditor a reușit să obțină o decizie de a pune sechestru

și pe rețelele de gaze, pe care le-a scos la vânzare. Orhei-gaz SRL a susținut această poziție deoarece avea intenția de a-și recupera datoria neachitată de Gazinstal-04. Licitația stabilită pentru data de 19 iunie 2013 a fost însă anulată în baza unei decizii de judecată, adoptate la cererea debitorului.

La rândul său, și Gazinstal-04 s-a adresat în instanță și a obținut o decizie favorabilă - care este atacată în prezent

- de recuperare de la Orhei-gaz a 875.723 de lei costuri de amortizare a rețelilor și a altor 1,73 milioane de lei în calitate de venit ratat în perioada 1 noiembrie 2010-31 martie 2012 de la exploatarea rețelilor. Pe rol se află și o altă pretenție de acest fel, prin care Gazinstal-04 cere de la Orhei-gaz 1,34 de milioane de lei - costuri de amortizare și venit ratat în perioada 1 aprilie 2012-31 decembrie 2012.

Firma a cerut magistraților ca până la finalizarea examinării cazului, să fie aplicate măsuri de asigurare interzicându-i întreprinderii Orhei-gaz sau altor persoane fizice și juridice să efectueze vreo acțiune în ceea ce privește gazoductul ce aparține Gazinstal-04, cu excepția celor de exploatare și deservire tehnică.

ANRE SE SPALĂ PE MĂINI

Între timp, în luna mai 2012 licențele Gazinstal-04 au expirat și aceasta a uitat să depună la timpul convenit cererea de prelungire a termenelor. Așa că de asigurarea cu gaze a consumatorilor a continuat să se ocupe Orhei-gaz, care suportă cheltuieli pentru exploatarea și întreținerea rețelilor, fără ca acestea să fie incluse în tariful ANRE a încercat anul trecut să soluționeze problema creată, deoarece consumatorii riscă să rămână fără gaze, dar fără succes. Or, Gazinstal-04 nu are licență, iar administrația Orhei-gaz a anunțat că nu va mai livra gaze fără a avea garanții de plată și de recuperare a cheltuielilor.

Petru Bichir, directorul SRL „Orhei-gaz”, susține că întreprinderea nu obține niciun venit de la exploatarea rețelilor și a cerut administrației ANRE să elibereze licența de furnizare a gazelor în orașul Telenești și satul Mihașa întreprinderii pe care o conduce sau să adopte o decizie privind includerea tuturor costurilor în tariful.

Administrația ANRE susține însă că nu poate interveni în acest litigiu iscat ca urmare a neachitării de către Gazinstal-04 a gazelor naturale primite de la Orhei-gaz.

„Soluția ar fi ca Gazinstal-04 să achite datoria față de Orhei-gaz și să obțină licențele de activitate. Litigiile de acest gen se soluționează pe cale amiabilă de către părțile contractante sau în instanța de judecată”, precizează ANRE.

Nu este clar cu ce se va termina acest talmeș-balmeș juridic, dar în situația creată există riscul ca mii de consumatori să rămână fără gaze. Or, nu este clar cine-i va deservi mai departe pe consumatorii din cele două localități, atâta timp cât întreprinderea Orhei-gaz este desemnată doar temporar titular de licență pentru desfășurarea activității de distribuție și de furnizare a gazelor naturale. ☘

TOP DATORII ISTORICE

- CET-2 - 984,7 milioane de lei
- CET-1 - 322,2 milioane de lei
- CET-NORD - 76,5 milioane de lei
- Termocom - 168,8 milioane de lei

TOP DATORII CURENTE

- CET-2 - 316,5 milioane de lei
- CET-1 - 61,9 milioane de lei
- CET-NORD - 56,7 milioane de lei
- MAGT VEST - 11,6 milioane de lei
- SEF-GAZ - 6,2 milioane de lei
- COMGAZ PLUS - 5,1 milioane de lei

Datoriile de miliarde pun în pericol securitatea energetică a țării

●● Specialiștii susțin că instituțiile de stat și autoritatea de reglementare ar trebuie să se implice mai activ în găsirea unei soluții de rezolvare a problemei datoriilor acumulate de consumatori față de furnizorul de gaze. Or, cazul Gazinstal-04 nu este unul singular, iar valoarea totală a datoriilor pe care le au agenții economici față de Moldovagaz este de câteva miliarde de lei și creează

mari dificultăți companiei la plata gazului importat din Rusia. Mai mult, această situație pune în pericol securitatea energetică a țării, deoarece Republica Moldova poate rămâne fără gaze în prag de iarnă. Potrivit datelor Moldovagaz, doar datoriile istorice ale sectorului termoelectric sunt de 1,55 miliarde de lei, la care se adaugă alte sute de milioane de lei datorii curente.